Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—17.

Nr. Wilno, dnia 22 listopada 1933 r. 962.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

P r a s a n i e m i e c k a a n o m i n a c j a n o w e g o g u b e r n a t o r a k ł a j p e d z k i e g o ."Liet.Žinios". Nr.262./XI.1933/:W sprawie mianowania doktora Novakasa na stanowisko gubernatora Kraju Kłajpedzkiego "Berliner Boersenztg" pisze:

"Ustosunkowanie się Republiki Litewskiej do Kraju Kłajpedzkiego, przyznanego temu małemu państwu raczej przypadkiem i dzięki wahaniom mocarstw, niż na zasadzie względów na prawa narodów,a który przypadł mu dzięki aktowi gwałtu - wahało się zawsze tak niepewnie, jak decyzje tych, którzy przyłączyli Kłajpedę do Litwy. Ucisk Niemców, który wywiera niekiedy wrażenie skutków rozczarowania spowodu gwałtu, popełnionego w stosunku do Litwy przez silniejsze państwo w Wilnie, zbiegiem czasu ulega zmianom według poglądów osobistych. Obecnię ludność Kłajpedy otrzyma, zdaje się, znów "silną rękę". Nowomianowany gubernator dr.Navakas, cieszący się w polityce wewnętrznej swej ojczyzny opinją "silnego człowieka", nie może być w Niemczech nieoceniany, dopóki działalność jego nie dowiedzie, że obawy Niemców kłajpedzkich są bezpodstawne. Dziś już jednak należy wyrazić nadzieję, że mały kraj, popierany przez kogoś, lecz nie przez Niemców, nie ulegnie pokusie zwiększenia ze swojej jeszcze strony ilości niebezpiecznych kwestyj, budzących zaniepokojenie Europy".

Słowa te Elta zaopatruje w komentarz:"Uprzednio już zaznaczyliśmy, że prasa niemiecka okazuje niezdrowe zaniepokojenie Krajem Kłajpedzkim, w którym, jeżeli już mówić o jakimś "ucisku", wypadłoby raczej mówić o ucisku litewskiej większości Kraju Kłajpedzkiego ze strony mniejszości niemieckiej, nie zaś odwrotnie.-

M a n e w r y e s k a d r y n i e m i e c k i e j u w y b r z e - ż y l i t e w s k i c h .Prasa kowieńska /z 18.XI.1933/:Z Kłajpedy donoszą, że 16 listopada w pobliżu Połągi dostrzeżono 6 okrętów.Jak się później okazało, były to niemieckie okręty wojenne, które manewrowały w odległości 8 mil morskich od brzegu. Następnie eskadra niemiecka rozdzieliła się na dwie grupy i odpłynęła w kierunku wybrzeży niemieckich.-

E c h a u r o c z y s t o ś c i ł o t e w s k i c h w p r a - s i e l i t e w s k i e j .W związku z XV-leciem niepodległości Łotwy, cała prasa litewska zamieszcza artykuły wstępne poświęcone życiu łotewskiemu. W artykułach tych daje prasa litewska wyraz swym uczuciom życzliwości w stosunku do Łotyszów.- /XI.1933/.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

S p r a w a m e t r y k a c j i c y w i l n e j .Prasa kowieńska /z 18.XI.1933/:Jak podają, komisja Rady Stanu, która się zajmuje opracowaniem projektu ustawy o metrykacji cywilnej, zakończyła już swą pracę i w krótkim czasie projekt ustawy wpłynie pod obrady plenum Rady Stanu. Jak przypuszczają, w roku przyszłym nowa ustawa o metrykacji cywilnej zostanie już wprowadzona w życie. Po wprowadzeniu jej projektowane jest uregulowanie w drodze specjalnej ustawy metrykacji wyznaniowej.-

Ż y c i o r y s n o w e g o g u b e r n a t o r a k ł a j p e d z - k i e g o .Prasa kowieńska /z 18.XI.1933/:Nowo zamianowany gubernator Kr.Kłajpedzkiego dr Jan Navakas urodził się w 1896 r. we wsi Wikiszki pow.poniewieskiego. W r.1915 dr. Navakas ukończył szkołę realną w Poniewieżu, następnie studjował medycynę w moskiewskim uniwersytecie.

Niebawem po ogłoszeniu niepodległości Litwy dr.Navakas powrócił do kraju i wziął czynny udział w pracy nad rozbudową państwa.

Brał udział w walkach 1918-1919 r., jako naczelnik partyzantów "Bataljonu śmierci".

Po zakończeniu walk dr.Navakas rozpoczyna swą karjerę w administracji państwowej. W 1919 r. został zamianowany naczelnikiem policji powiatowej w Poswolu, w rok zaś później objął stanowisko dyrektora Departamentu Ochrony Obywatelskiej. Stanowisko to piastował do października 1923 r.

Następnie dr.Navakas wyjeżdża na studja prawne zagranicę i w 1928 r.kończy szkołę nauk prawnych w Paryżu. Po powrocie do kraju obejmuje on stanowisko sekretarza w Radzie Stanu. W 1931 r. następuje nominacja ponowna dr.Navakasa na stanowisko dyrektora Departamentu Ochrony Obywatelskiej. Urząd ten sprawował dr.Navakas aż do ostatnich dni, gdy został zamianowanym gubernatorem Kraju Kłajpedzkiego.

Równocześnie ze swą pracą w administracji państwowej wyróżnił się dr.J.Navakas swą działalnością partyjną. Jako mąż zaufania premjera Tubelisa uczynił organizację związku narodowców bardziej intensywną i zwłaszcza wprowadził do związku zasadę podporządkowania przywódcom.

Również czynny udział wziął dr.Navakas w pracy ustawodawczej. Należy on do autorów ważnych ustaw, jakie w czasie ostatnim zostały wydawane, jak np. ustawy o wyborach do samorządów, o wyborach prezydenta Państwa, jak również ostatnio wydanej ustawy o sądownictwie i adwokaturze.-

P o n o w n e o d r z u c e n i e p r z e z R a d ę M i e j s k ą p r z e d ł o ż o n e g o p r z e z b u r m i s t r z a b u d ż e t u u z u p e ł n i a j ą c e g o r o b ó t p u b l i c z n y c h .Prasa kowieńska /z 17.XI.1933/:Po odrzuceniu przez Radę Miejską przedłożonego w swoim czasie przez burmistrza m.Kowna projektu budżetu uzupełniającego robót publicznych, burmistrz 16 listopada przedstawił Radzie zmieniony projekt budżetu. Projekt ten ponownie został odrzucony.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a :

N o w y c z ł o n e k d y r e k c j i p o r t u k ł a j p e d z k i e g o .Prasa kowieńska /z 17.XI.1933/:Dyrektorjat Kraju Kłajpedzkiego zamianował członka Dyrektorjatu Sziegauda członkiem dyrekcji portu kłajpedzkiego na miejsce Borcherta, który niedawno z tego stanowisko ustąpił. Sziegaud i nadal pozostaje członkiem Dyrektorjatu krajowego.

Jak podaje Elta, zamianowany przez Dyrektorjat Kraju Kłajpedzkiego na członka dyrekcji portu kłajpedzkiego p.Sziegaud należy do "Landwirtschaftspartei" i był najbliższym współpracownikiem przywódcy tego stronnictwa Dresslera.

Nominacja p.Sziegauda wywołała wśród Litwinów pewne zaniepokojenie, ponieważ do litewskiej instytucji i jej kierownictwa wszedł wybitny filar niemczyzny.-

B e z r o b o c i e w K ł a j p e d z i e .Prasa kowieńska /z 17.XI.1933/:W roku bieżącym zaregestrowano w Kłajpedzie 712 bezrobotnych, w tem 124 kobiet. Mniej więcej tyle bezrobotnych było w tym samym czasie w latach ubiegłych.-

W i z y t a w o j s k o w y c h l i t e w s k i c h w K ł a j p e d z i e .Prasa litewska /z 18.XI.1933/:16 listopada przybyli do Kłajpedy słuchacze wydziału gospodarczego wyższych kursów wojskowych. Celem wizyty jest zapoznanie się z przedsiębiorstwami, które dostarczają intendenturze narzędzia gospodarcze.-

O b c o k r a j o w c y w K ł a j p e d z i e ."Liet.Aidas".262 . /XI.1933/:Liczba obcokrajowców w Kłajpedzie wynosi przeszło tysiąc osób. W tej liczbie obcokrajowców robotników jest 434-ch, pracowników umysłowych ok.200, robotników rolnych ok.150, rzemieślników przeszło 300.-